

Отже, після видання наказу складаються:

- план (програма) проведення новорічного заходу в довільній формі, в якому наводиться перелік запланованих заходів, дата та місце проведення, відповідальні особи;
- кошторис витрат;
- звіт про фактичні витрати. Після завершення заходу (у встановлений наказом строк) відповідальні особи мають відзвітувати про фактично витрачені кошти та подати до бухгалтерії первинні документи.

ВИСНОВКИ

Наказ про проведення корпоративного заходу є основним документом, який підтверджує витрати підприємства на святкування. Тому його потрібно належним чином оформлювати. Наказ візується працівником, який його створив, керівником його структурного підрозділу, бухгалтером та, за необхідності, іншими керівниками (підрозділ із питань запобігання та виявлення корупції, юридичний відділ тощо). Тобто всі причетні до виконання наказу працівники повинні бути ознайомлені з ним під підпис.

Після видання наказу відповідальні особи складають план проведення заходу, кошторис витрат та звіт про фактичні витрати.

Олена ТКАЧЕНКО, редактор напрямку «Оплата праці та оподаткування»

СВЯТА ТА ПОДАРУНКИ ДО НОВОГО РОКУ: ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ

Акценти статті:

- як оподатковуються подарунки працівникам, пайовикам та їхнім дітям;
- як відображається вартість подарунків у формі № 1ДФ;
- подарунки від профспілки;
- чи є доходом фізособи новорічний захід.

Улаштовувати святкування Нового року вже стало традицією для багатьох підприємств. Та й працівники вже не уявляють грудень без новорічних корпоративів та подарунків. Але ці новорічні бонуси також підлягають оподаткуванню. Тож згадаймо правила, за якими це треба зробити.

Оподаткування новорічних подарунків

Новорічні подарунки підприємство може надавати як працівникам, так і непрацівникам, наприклад пайовикам, а також їхнім дітям. Оподаткування у всіх випадках здійснюється за однаковими правилами.

Відповідно до пп. 165.1.39 Податкового кодексу (далі – ПК) до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включається вартість подарунків (а також призов переможцям та призерам спортивних змагань), якщо вона **не перевищує 25 % мінімальної зарплати** (далі – МЗП) (у розрахунку на місяць), установлені на 1 січня звітного податкового року, за винятком грошових виплат у будь-якій сумі. Тобто подарунок не може бути грошовим, а вартість негрошового неоподатковуваного подарунка у 2018 році становить 930,75 грн. (3 723 грн. x 25 %).

Якщо вартість подарунків перевищує цю величину, то вони є додатковим благом згідно

з пп. «е» пп. 164.2.17 ПК, а тому податковий агент має утримати з такого доходу платника податку ПДФО за ставкою 18 %.

Оскільки подарунок є негрошовим доходом, то під час його нарахування для визначення бази оподаткування ПДФО застосовують негрошовий коефіцієнт (п. 164.5 ПК). Для ставки 18 % він становить 1,219512.

Зверніть увагу, що 2018 року ДФС змінила свою думку щодо порядку оподаткування подарунків, якщо їх вартість перевищує неоподатковуваний розмір. Так, в Індивідуальній податковій консультації ДФС від 24.05.18 р. № 2306/5/99-99-13-02-03-16/ІПК зазначено: якщо вартість дарунків перевищує граничний розмір, то **вся їх вартість обкладається ПДФО на загальних підставах**, передбачених розд. IV ПК для оподаткування додаткового блага. Аналогічну точку зору тепер викладено в ЗІР (підкатегорія 103.02).

Раніше податківці стверджували: якщо вартість подарунка перевищує граничний розмір, то як додаткове благо оподатковується за ставкою 18 % лише сума перевищення з урахуванням «натурального» коефіцієнта (див. лист ДФС від 24.02.17 р. № 2985/5/99-99-13-02-03-16).

Але і це ще не все: з 1 січня 2019 року знову буде обкладатися ПДФО тільки розмір перевищення граничної вартості подарунка. Відповідні зміни внесено до пп. 165.1.39 ПК Законом від 23.11.18 р. № 2628-VIII.

Отже, зараз, якщо вартість подарунка не перевищує 25 % МЗП, то вона відображається у формі № 1ДФ без застосування коефіцієнта з ознакою доходу «160». У разі перевищення всю вартість подарунка слід відобразити з урахуванням негрошового коефіцієнта і з ознакою доходу «126».

Оскільки об'єктом обкладення військовим збором (далі – ВЗ) є доходи, визначені ст. 163 ПК (пп. 1.2 п. 16¹ підрозд. 10 розд. XX ПК). Тобто з оподаткованого доходу у вигляді подарунка утримується й ВЗ за ставкою 1,5 %. Застосування «натурального» коефіцієнта в такому разі не передбачено (див. ЗІР, підкатегорія 132.05).

У разі надання доходу у вигляді подарунка в негрошовій формі ПДФО та ВЗ сплачуються (перераховуються) до бюджету протягом 3 банківських днів, що настають за днем такого надання (пп. 168.1.2 ПК).

Приклад 1

У грудні 2018 року роботодавець надав працівникові два подарунки: один – для нього вартістю 800 грн., а другий – для його дитини вартістю 600 грн. Загальна вартість – 1 400 грн., що перевищує граничний розмір неоподаткованого доходу (930,75 грн.). Отже, база оподаткування становитиме 1 707,32 грн. (1 400 грн. x 1,21951). Сума ПДФО, що підлягає до сплати, – 307,32 грн. (1 707,32 грн. x 18 %). Сума ВЗ – 21 грн. (1 400 грн. x 1,5 %).

Вартість подарунка 1 707,32 грн. відображається в рядках 3а та 3 форми № 1ДФ з ознакою доходу «126» як додаткове благо. У графах 4а та 4 зазначається сума нарахованого та перерахованого ПДФО – 307,32 грн.

У ряд. «Військовий збір» розд. II форми № 1ДФ за IV квартал 2018 року дохід усіх працівників у вигляді вартості подарунків відобразатиметься загальною сумою у графах «Загальна сума нарахованого доходу (грн. коп.)» і «Загальна сума виплаченого доходу (грн. коп.)», а загальна сума утриманого з такого доходу ВЗ – у графах «Загальна сума утриманого податку, збору (грн. коп.)», нарахованого» і «Загальна сума утриманого податку, збору (грн. коп.)», нарахованого» без зазначення даних платників збору (отримувачів доходу).

Якщо підприємство видає новорічні подарунки окремо дитині працівника та самому працівникові і обидві ці фізичні особи будуть відображені як отримувачі доходу у формі № 1ДФ (із зазначенням реєстраційного номера облікової картки платника податків кожного з них), то й оподаткування вартості подарунка для кожного його отримувача здійснюватиметься окремо.

Приклад 2

У грудні 2018 року підприємство видало дитині працівника новорічний подарунок вартістю 600 грн., а працівникові – подарунок вартістю 1 000 грн. У такому разі дохід дитини не обкладатиметься ПДФО (600 грн. < 930,75 грн.), а у формі № 1ДФ вся сума такого доходу (600 грн.) зазначатиметься з ознакою «160».

База оподаткування доходу працівника становитиме:

$$1\,000 \text{ грн.} \times 1,21951 = 1\,219,51 \text{ грн.}$$

Сума ПДФО, що підлягає сплаті:

$$1\,219,51 \text{ грн.} \times 18 \% = 219,51 \text{ грн.}$$

Сума ВЗ, що підлягає сплаті:

$$1\,000 \text{ грн.} \times 1,5 \% = 15 \text{ грн.}$$

У формі № 1ДФ дохід працівника відображатиметься в сумі 1 219,51 грн. як додаткове благо з ознакою «126».

Нарахування ЄСВ, на відміну від оподаткування, залежить від того, чи є фізособа-отримувач подарунка працівником підприємства.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 4 Закону від 08.07.10 р. № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) платниками ЄСВ є роботодавці, зокрема підприємства, установи та організації, які використовують працю фізосіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правового договору, укладеного з ФОП, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності згідно з відомостями з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань).

Базою нарахування ЄСВ для зазначених платників є сума нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову зарплату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону від 24.03.95 р. № 108/95-ВР «Про оплату праці» (далі – Закон № 108/95) (п. 1 ч. 1 ст. 7 Закону № 2464).

Як передбачено пп. 5 ч. 3 розд. IV Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом Мінфіну від 20.04.15 р. № 449, виплати, на які нараховується ЄСВ, визначаються за Інструкцією зі статистики заробітної плати, затвердженою наказом Держкомстату від 13.01.04 р. № 5 (далі – Інструкція № 5).

Одноразові заохочення працівникам підприємства, не пов'язані з конкретними результатами праці (наприклад, до ювілейних та пам'ятних дат, як у грошовій, так і натуральній формі), від-

носяться до фонду додаткової зарплати (пп. 2.3.2 п. 2.3 розд. 2 Інструкції № 5).

Тобто вартість подарунків, безоплатно переданих працівникам (наприклад, до ювілейних та пам'ятних дат, як у грошовій, так і натуральній формі), є базою нарахування ЄСВ лише в разі перебування цих працівників у трудових відносинах з роботодавцем (див. ЗІР, підкатегорія 301.03).

Водночас **на вартість подарунків та квитків на видовищні заходи, що надаються дітям працівників за рахунок коштів роботодавця**, ЄСВ не нараховується на підставі п. 8 розд. II Переліку, затвердженого постановою КМУ від 22.12.10 р. № 1170.

Подарунки дітям від профспілки та держорганів

Законом від 30.11.2000 р. № 2117-III «Про звільнення від оподаткування грошових коштів, які спрямовуються на проведення новорічно-різдвяних свят для дітей та на придбання дитячих святкових подарунків» (далі – Закон № 2117) передбачено деякі особливості оподаткування подарунків.

Так, у період **з 15 листопада поточного року до 15 січня** наступного року вартість святкових подарунків і квитків на новорічно-різдвяні заходи, отриманих від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських (у т. ч. профспілкових) організацій та створених ними закладів освіти, охорони здоров'я і культури, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів, не включається до загального оподатковуваного доходу фізичних осіб – батьків, які отримали такі подарунки чи квитки.

Під дитячими святковими подарунками в Законі № 2117 розуміються набори товарів, які містять лише кондитерські вироби та іграшки вітчизняного виробництва і фрукти, загальною вартістю **не більше 8 % прожиткового мінімуму** (далі – ПМ) для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня звітного податкового року.

Оскільки ПМ для працездатної особи на 01.01.18 р. дорівнював 1 762 грн., то неоподатковувана вартість дитячих святкових подарунків у 2018 році (отриманих з 15 листопада до 31 грудня) дорівнює 140,96 грн. (1 762 грн. $\times$ 8 %).

Отже, якщо на підприємстві є профспілка і вона надає дітям подарунки або квитки вартістю до 140,96 грн., то їх вартість також не обкладається ПДФО та ВЗ.

Вартість дарунків, дорожчих за 140,96 грн., профспілки відображають у податковому розрахунку форми № 1ДФ як додаткове благо.

Новорічні заходи

Якщо підприємство організовує новорічний захід для працівників, пайовиків чи партнерів та їхніх дітей своїм коштом, то чи означає це, що запрошені гості звільняються від податків? Адже для них це може бути додатковим благом, а відповідно – отриманим доходом, що має оподатковуватися.

Схоже, що податківці ще не дійшли згоди в цьому питанні. Тривалий час вважалось, що якщо доходи не можна персоніфікувати, то вони не оподатковуються (див. листи ДФС від 23.11.16 р. № 25307/6/99-99-13-02-03-15, від 22.03.17 р. № 5683/6/99-99-13-02-03-15). Але, наприклад, в Індивідуальній податковій консультації від 26.10.17 р. № 2400/6/99-99-13-02-03-15/ІПК ДФС роз'яснює, що доходи від організації безоплатного харчування (наприклад, за принципом «шведського столу») є об'єктом оподаткування.

А як же визначити цю базу оподаткування, тобто як розподілити витрати на новорічний захід між учасникам, якщо неможливо визначити кількість спожитих продуктів кожною окремою особою? Адже неперсоніфіковані доходи оподаткувати неможливо.

Звісно, можна поділити вартість банкету на всіх запрошених порівну. Але якщо захід є «відкритим», то зробити це неможливо. Тому вважаємо, що в такому разі оподаткувати доходи не потрібно.

На щастя, в ДФС є й інша точка зору, яку нещодавно викладено в ЗІР (підкатегорія 103.02). У ній ідеться про те, що оподаткування доходів фізичних осіб, зокрема одержаних у вигляді додаткового блага, виходячи з положень ПК, розглядається **лише в разі їх одержання безпосередньо конкретним платником податку.**

А тому вартість святкового вечора (банкету, корпоративу), який проводиться працедавцем для своїх працівників, **не включається до складу загального місячного оподатковуваного доходу цих працівників.**

Утім, якщо ви організовуєте свято, то краще заручитися ІПК ДФС саме для вашого випадку, зважаючи на мінливу позицію податківців.

Якщо ж ви дуже обережні та вирішили скористатися «негативною» ІПК та оподатковувати такий дохід як додаткове благо, то для економії на податках все ж таки пропонуємо врахувати, що такі витрати можна включити до вартості подарунка в негрошовій формі, про що можна оформити відповідний наказ. Водночас слід пам'ятати, що вартість подарунка в негрошовій формі, який може складатися з декількох частин, не має перевищувати на одну особу 930,75 грн. у 2018 році.

ВИСНОВКИ

Якщо подарунки працівникам, пайовикам та їхнім дітям надаються в негрошовій формі та їх вартість не перевищує граничного розміру, то такі подарунки не обкладаються ПДФО та ВЗ.

Нараховувати ЄСВ треба лише тоді, якщо подарунки надаються працівникам, а якщо їхнім дітям або непрацівникам – то не треба.

Дохід розглядається як додаткове благо лише тоді, якщо його одержав безпосередньо конкретний платник податку. А в разі організації святкового вечора визначити розмір доходу окремого працівника неможливо.